

GROEN LINKS ASSEN

Verkiezingsprogramma GroenLinks Assen 2022-2026

1. Een Sociaal Assen

In onze gemeente krijgt iedereen een eerlijke kans op goed werk, een fatsoenlijk inkomen en een betaalbare woning. Wij zorgen ervoor dat iedereen gebruik kan maken van menselijke zorg en het allerbeste onderwijs. GroenLinks kiest voor een stad waarin we eerlijk delen.

1.1. Eerlijke kansen

1.1.1. Leefstijl kinderen en jongeren

Ieder kind verdient een goede start. Wie je ouders zijn, mag niet bepalen hoe ver je kunt komen of hoe groot je kunt dromen.

Daarom moet ons onderwijs in Assen erop gericht zijn om de achterstanden waarmee sommige kinderen beginnen of gedurende hun ontwikkeling oplopen, weg te werken.

Alle kinderen en jongeren hebben talenten, vaak zelfs meer dan één; het onderwijs richt zich op het (samen) ontdekken van deze talenten en helpt kinderen en jongeren deze verder te ontwikkelen. GroenLinks is voorstander om in Assen een dekkend aanbod te creëren voor kinderen en jongeren die meer- of hoogbegaafd zijn, waar naast een aanbod op maat ook aandacht is voor de sociale en emotionele ontwikkeling van deze doelgroep. Pesten op school, maar ook daarbuiten en online moet structureel worden aangepakt. Langdurige intensieve interventies, waar ook ouders/verzorgers, medeleerlingen en docenten bij worden betrokken zijn voorwaardelijk om het pestgedrag te verminderen. GroenLinks vindt dat deze interventies voor het onderwijs beschikbaar moeten komen.

Geen enkele jongere mag voortijdig afhaken of worden afgeschreven. Iedereen die leerplichtig is, zit of op school of volgt een leerwerktraject. Op school en daarbuiten geven wij kinderen de ruimte met voldoende goede sport- en speelvoorzieningen.

Soms komen kinderen of jongeren in zulke grote problemen dat zij hulp nodig hebben. Omdat met hulp veel leed voorkomen kan worden, vindt GroenLinks dat de jeugdzorg snel moet kunnen optreden. Wij vinden wachtlijsten absoluut onacceptabel. De zorg moet goed aansluiten bij wat kinderen en jongeren nodig hebben. Daarom moeten kinderen, jongeren en hun ouders ook zélf een stem hebben in het zoeken naar de beste oplossing.

1.1.2. Ouderen

Ook ouderen moeten mee kunnen doen in de samenleving. Eenzaamheid onder ouderen willen we aanpakken door het maken van integraal beleid hiervoor. Dit draagt bij aan een gevoel van welzijn en aan het voorkomen van eenzaamheid. Eén van de aspecten daarbij is prettig wonen. Wij willen in Assen levensloopbestendige woonvormen die aansluiten bij de behoeften van ouderen. Daarbij zijn betaalbaarheid en goede voorzieningen van belang. Assen gaat in de komende jaren te maken krijgen met een groter bestanddeel aan oudere inwoners, door een stijgende levensverwachting in combinatie met vergrijzing. Doordat mensen langer thuis blijven wonen vraagt dit ook een andere aanpak van de zorgvraag. Dit geeft aanvullende uitdagingen voor Assen. GroenLinks wil dat hier blijvende aandacht voor is door toekomstbestendig beleid te maken voor woningen, gezondheid en maatschappelijke ontwikkelingen. GroenLinks wil dat er aandacht is voor gezond en vitaal ouder worden.

De samenleving is voortdurend in beweging en gaat met name steeds meer gebruik maken van digitale middelen, de gemeente staat klaar voor iedereen om hiermee om te leren gaan.

1.1.3. Starters

GroenLinks wil dat Assen aantrekkelijk is en blijft voor starters. Assen is een groene, rustige stad om in te wonen, te werken en te recreëren. Voor starters moet Assen aantrekkelijk blijven door het aanbieden van voldoende geschikte woningen, maar ook werk, recreatie en sport. GroenLinks ziet dat er een gat bestaat in de overgang van jongere naar starter, met name als het gaat om aansluiting op het hoger onderwijs, zelfstandig wonen, geschikt werk en vrijetijdsbesteding. Met name jonge ouders mogen niet het onderspit delven in de huidige woningmarkt.

1.1.4. Nieuwe Nederlanders/Nieuwkomers

GroenLinks wil dat de gemeente Assen haar verantwoordelijkheid neemt en blijft nemen door geschikte en voldoende woningen, werk en recreatie voor nieuwe Nederlanders mogelijk te maken. Daarbij is het van belang dat deze nieuwe Nederlanders volwaardig onderdeel zijn van de samenleving.

1.1.5. Alleenwonenden

GroenLinks ziet dat de samenleving steeds meer alleengaande mensen kent en zet zich er voor in dat deze mensen ook een eerlijke kans krijgen. Daarbij willen we niet alleen betaalbare woningen, maar ook een eerlijke prijs voor voorzieningen.

1.2. Zekerheid

Je baan kwijt raken komt keihard aan. Op zo'n moment heb je een basis nodig om op terug te vallen. Waarmee je verzekerd bent van inkomen en iemand die je helpt om weer op gang te komen. Iemand die met je meedenkt en je met respect behandelt. Op zo'n moment is het belangrijk dat de gemeente Assen er voor je is.

GroenLinks staat voor een overheid die basiszekerheid biedt voor iedereen en is voor experimenten met een basisinkomen of basisbaan. Voor mensen die tijdelijk hun baan zijn kwijtgeraakt en dolgraag weer aan het werk willen. Voor mensen van wie de arbeidsmarkt een te grote afstand heeft genomen. Voor mensen die zo diep in de schulden zitten dat ze zich geen raad meer weten.

GroenLinks wil dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. Via betaald werk, onderwijs, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als het even kan op eigen kracht, maar als dat niet lukt is de verantwoordelijkheid van de gemeente om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding.

Ons uitgangspunt is altijd: minder regels en meer vertrouwen in de keuzes van mensen zelf. Wij willen af van de onnodige regels voor mensen in de bijstand. Wij vinden dat zij meer mogen bijverdienen en willen dat er minder dwang wordt opgelegd.

1.2.1. ZZP

Het zzp-schap is voor velen geen vrije keus, maar hun enige optie. Zij hebben vaak maar 1 opdrachtgever (hun voormalige werkgever) en hebben de lasten van de werkgever overgenomen. De meesten van hen verdienen minder dan het minimumloon en hebben geen financiële ruimte om sociale voorzieningen op te bouwen, zoals een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en de mogelijkheid om een goed pensioen op te bouwen. De kwetsbaarheid van deze groep is groot. Bovendien wil GroenLinks dat er betere landelijke regelingen komen en brengt dit onder de aandacht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

1.3. Zorg en sociale welvaart

1.3.1. Menselijke zorg

Ouderen, mensen met een beperking en/of chronische ziekte verdienen menselijke zorg. GroenLinks wil dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen in hun eigen, vertrouwde omgeving. Indien nodig of gewenst moet een opname in een verpleeghuis snel kunnen plaatsvinden.

Wij vinden ook dat de zorg breder moet zijn dan alleen het beter maken van de patiënt. Er moet oog zijn voor alle problemen waar mensen mee te maken hebben: werk, inkomen, wonen, gezondheid en jeugdzorg. Al die terreinen moeten niet apart, maar in samenhang worden aangepakt. Het is belangrijk dat professionele hulpverleners, mantelzorgers en vrijwilligers goed met elkaar samenwerken en elkaar snel weten te vinden.

1.3.2. Sociale wijkteams

Van sociale wijkteams verwachten we een 'eropaf-mentaliteit': als mensen zich bij het loket melden omdat het water hen aan de lippen staat, wordt er geen afspraak voor over zes weken gemaakt, maar word je meteen geholpen. Ook hier ligt de focus voor GroenLinks op helpen en niet op controleren. Jongerenwerkers keren terug in de wijk. Zij spreken de taal van de jongeren en de wijk en bieden laagdrempelige ondersteuning aan (kwetsbare) jongeren in hun ontwikkeling naar volwassenheid. Door de preventieve werking die van de aanwezigheid van de jongerenwerkers uit gaat, kunnen problemen van jongeren laagdrempelig en gericht worden opgepakt of mogelijk zelfs worden voorkomen.

1.3.3. Betaalbare woningen

Iedereen moet goed en betaalbaar kunnen wonen in iedere wijk. GroenLinks wil harde afspraken met woningbouwcorporaties zodat zij voldoende sociale woningen bouwen. De samenleving verandert continu, de manier waarop woningen worden aangeboden binnen de gemeente Assen moet meegroeien. Denk bijvoorbeeld aan het anders inrichten van ruimte, tankstations die plaats maken voor woningen. Of aan bouwen voor ouderen en mensen met een beperking en/of chronische ziekte, die een aangepaste woning nodig hebben. Woningbouwcorporaties en zorgverleners trekken hierin gezamenlijk op. Met projectontwikkelaars maken we afspraken over de bouw van voldoende huurwoningen voor mensen met een middeninkomen en over betaalbare koopwoningen voor starters, jongeren of studenten en nieuwkomers.

GroenLinks zet zich in voor het experimenteren met woonvormen tussen zelfstandig wonen en wonen in een verzorgings- of verpleegtehuis in. Onderzocht wordt of en hoe leegstaande kantoren via een leegstandsverordening en een stimulering-subsidie geschikt kunnen worden gemaakt voor betaalbaar wonen. GroenLinks is voor een zelfbewoningsplicht bij aankoop van woningen.

1.3.4. Andere manieren van wonen

GroenLinks wil dat er binnen de gemeente Assen ruimte is voor andere manieren van wonen. Denk daarbij aan Tiny Houses, gezamenlijke woonvormen en initiatieven die zich richten op gebruik maken van gezamenlijke voorzieningen zoals verwarming, wasmachines, tuinen en ontspanning.

1.4. Jeugdbeleid

Kinderen en jongeren moeten zorgeloos kunnen opgroeien in hun eigen omgeving. GroenLinks zet daarom in op het voorkomen van problemen op latere leeftijd. Kinderrechten zijn daarbij ons moreel kompas en onze meetlat. De gemeente helpt kinderen en jongeren als ze problemen hebben. Daarbij geldt dat we niet over maar altijd met ouders en hun kinderen praten. Er moet laagdrempelige informatie en advies beschikbaar zijn en een goed preventief aanbod, zoals opvoedondersteuning. De gemeente is ervoor verantwoordelijk dat iedere jeugdige de hulp krijgt die hij of zij nodig heeft. De grote opdracht is om sneller en beter hulp te bieden zodat zwaardere vormen van jeugdzorg minder nodig zijn. GroenLinks wil dat jeugdzorg zonder onderbreking kan worden verlengd naar 23 jaar. GroenLinks wil investeren in de stem van de jeugd: door die actief te betrekken bij vernieuwing en verandering, bijvoorbeeld via de Jongerenraad. We willen dat er niet over de jongeren wordt gesproken en beslist, maar met de jongeren, zodat de gemeente goed weet wat de behoeftes van onze jongeren zijn.

1.4.1. De Jongerenraad

De gemeente staat open voor initiatieven en wensen van de jeugd. De Jongerenraad moet behouden blijven en voldoende budget krijgen voor ideeën en activiteiten. De Jongerenraad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het gemeentebestuur en de politieke partijen.

1.4.2. De Jongerenwerker

De jongerenwerker moet terugkeren in de wijk. GroenLinks steunt initiatieven zoals "Samen Werken Aan Grip" (SWAG) in Salland. Dit project voor en met jongeren is een groot succes en moet worden uitgebreid naar andere wijken en scholen. Problemen met jongeren lossen we samen met de jongeren en de omwonenden op. We pleiten voor het opzetten van een jongerenbuurtbemiddeling. Daarnaast willen we dat de gemeente per wijk proactief gaat onderzoeken of en waar plekken voor jongeren gerealiseerd kunnen worden.

Onze kinderen in Assen verdienen een goede toekomst, daarom wil GroenLinks dat de gemeente Assen zo snel mogelijk begint aan de campagne "Gezond leven; je kunt er niet vroeg genoeg mee beginnen!" Wie gezond eet en leeft is gezond en gelukkig en doet beter mee in de maatschappij. Dat geldt voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. En dat geldt overal: in de leef-, werk- en leeromgeving. Daarom is het belangrijk dat we op jonge leeftijd leren om gezond en veilig te leven. Daar hebben ouders, kinderopvang, scholen, verenigingen, gemeente, wijk en buurt samen een belangrijke rol in.

'WERK SAMEN AAN GEZOND GEDRAG!'

GroenLinks wil kinderen verleiden tot gezonder gedrag. We richten ons als gemeente dan vooral op samenwerking in wijk of dorp met jeugd en ouders, kinderopvang, scholen en verenigingen.

GEZONDE SCHOOL EN KINDEROPVANG

Een Gezonde School is rookvrij en alcoholvrij. De leerlingen worden uitgedaagd te bewegen en de schoolkantine heeft een gezond assortiment. Zo verbetert de school de leerprestaties en vermindert ze schooluitval.

'ZET VOEDINGSLESSEN IN!'

VOEDSEL KNUFFELEN

Maak het vooral leuk in de keuken, aan tafel én in de klas! Bij de smaaklessen gaan kinderen op ontdekkingsstocht naar gezonde voeding. Ze doen bijvoorbeeld proefjes met jodium om uit te vinden waar de meeste vitamine C in zit: in vruchtensap uit een pak, vers vruchtensap of een sinaasappel.

PREVENTIE EN HANDHAVING NIX18

GroenLinks vindt dat het preventieprogramma van de gemeente Assen alle belangrijke factoren voor de gezondheid van jeugd bevat zoals, voeding, bewegen, roken, alcoholgebruik en seksueel gedrag.

- Alcohol

Alcohol heeft effect op je lichaam en geest. Drank maakt je losser en minder verlegen. Maar er zijn ook risico's.

- Drugs

Wat zijn drugs nu eigenlijk en wat doet het met je?

- Gokken

Het ene gokspelletje is veel verslavender dan het andere, maar het gaat altijd om geld.

- Lachgas

Vroeger werd lachgas gebruikt als narcosemiddel, nu soms ook als drugs. Er zijn risico's.

- Ouders met een verslaving

Als je vader of moeder verslaafd is aan alcohol of drugs, zorgt dit vaak voor veel problemen.

- Roken

Roken is heel verslavend. Meer dan de helft van de jongeren die er mee begint, raakt verslaafd. Wist jij dat waterpijp roken heel ongezond is? Misschien zelfs nog wel ongezonder dan sigaretten roken. Maar ook de shisha-pen en sigaret bevatten steeds meer schadelijke stoffen.

'MAAK JONGEREN WEERBAAR'

Een totaal aanpak op weerbaarheid van de jeugd is belangrijk. Zo leren kinderen zowel thuis, als op de kinderopvang, op school en bij de vereniging weerstand te bieden tegen groepsdruk. Samen opvoeden tot een weerbare jeugd die gezonde en veilige keuzes maakt!

'MAAK DE OMGEVING UITNODIGEND'

Hoe verleid je kinderen om naar buiten te gaan en te bewegen? De gemeente Assen maakt speelplekken waar kinderen door bladeren kunnen banjeren of met wilgentenen bouwen. Of een watervalletje, waar jong én oud graag hun blote voeten in laten bungelen. De inrichting van de omgeving kan kinderen stimuleren gezond te leven.

1.5. Groene speelplekken

GroenLinks wil voldoende groene speelplekken voor kinderen en jongeren van alle leeftijden. Een deel van de speelplaatsen wordt ingericht als natuurspeelplaats. Schoolpleinen worden onderdeel van de openbare buitenspeelruimte en worden groener en met minder stenen. We willen snippergroen inzetten als speelplaats. Iedere lente wordt er een 'wijk-kijk' georganiseerd: samen met de buurtkinderen inspecteert de gemeente de speelplekken. Wat kapot is wordt gerepareerd of vervangen en rommel wordt opgeruimd.

1.6. Regionale samenwerking Jeugdzorg

Om inkoopvoordeel te behalen is regionale samenwerking met de bovenregionale en regionale jeugdzorg van essentieel belang. In de jeugdzorg staat de persoonlijke benadering voorop (maatwerk) en wordt de hulp zoveel mogelijk op dorp-, wijk- of gemeenteniveau georganiseerd. De betrokken professionals krijgen meer handelingsvrijheid en bureaucratie wordt tegengegaan. Ook moet er een financiële ontschotting in de zorg plaatsvinden.

1.6.1. Wachtlijsten

GroenLinks vindt wachtlijsten in de jeugdzorg onacceptabel. Wij willen dat de gemeente Assen in samenwerking met haar uitvoerende partners maatregelen treft om de wachtlijsten weg te werken. Dit kan bijvoorbeeld als andere lokale aanbieders zoals Phusis en Boddaert worden ingeschakeld en niet alles wordt neergelegd bij enkele grote zorgaanbieders.

1.6.2. Bovengrens Leeftijd Jeugdzorg

GroenLinks wil dat de leeftijd wordt verhoogd naar 23 jaar, zodat een soepele overgang naar de volwassengezondheidszorg wordt gegarandeerd.

1.7. Onderwijs

Bij goed onderwijs horen goede schoolgebouwen die passen bij de eisen van deze tijd: schoon, veilig, comfortabel, voldoende ventilatie en groen. Schoolgebouwen staan in een gezonde leefomgeving en worden voor 2030 energieneutraal gemaakt. Projecten als "Het Frisse Scholenproject" en "Zon op School" stimuleren scholen om minder energie te verbruiken en het binnenmilieu te verbeteren door isolatie en ventilatie. We stimuleren dat leerlingen in het basisonderwijs of in de buitenschoolse opvang in een schooltuin kunnen werken. Door ook op schoolsport en beweging te stimuleren, te werken aan gezonde lucht en gezonde voeding aan te bieden, willen we zorgen voor een gezonde leefstijl. Iedere jongere zit op school of volgt een leerwerktraject: geen enkele leerplichtige jongere zit thuis. Bij problemen wordt samen met de jongere bekeken wat daarvan de oorzaak is en gezocht naar een passende oplossing.

1.7.1. Taal

GroenLinks wil dat er aandacht blijft voor taalachterstand, zowel op school als erbuiten. De buitenschoolse opvang kan hier een rol in spelen. De gemeente zorgt ervoor dat de overstap van voorschoolse educatie naar basisschool en voortgezet onderwijs soepel verloopt.

Leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen om goed op school te kunnen functioneren, komen tijdelijk in een schakelklas, zodat ze later beter kunnen doorstromen in het onderwijs. De internationale schakelklas voor onderwijs in de wijk Pittelo wordt voortgezet. Volwassenen krijgen (een tweede) kans om een achterstand in taal of anderszins weg te werken. We bestrijden laaggeletterdheid bij zowel kinderen als volwassenen. Het taalhuis zit dicht bij de mensen, bijvoorbeeld in elk wijkgebouw. Alle informatie van de gemeente (folders, brochures) is opgesteld in makkelijk te begrijpen Nederlands.

1.7.2. Aansluiting

De gemeente zorgt dat het aanbod van het beroepsonderwijs goed aansluit bij de behoefte van het bedrijfsleven en stimuleert een zo breed mogelijk aanbod aan stageplekken binnen de gemeente. Initiatieven voor nieuwe vormen van onderwijs worden gestimuleerd.

1.8. Regenbooggemeente

De gemeente Assen is een regenbooggemeente, ook als landelijke subsidies stoppen. Op alle scholen wordt aandacht besteed aan acceptatie, racisme, pesten en discriminatie.

1.9. Sport en bewegen

GroenLinks vindt dat sport en bewegen belangrijk is voor iedereen in Assen. De gemeente zorgt voor goede en betaalbare sportvelden en sporthallen. Sporten en bewegen wordt gestimuleerd en dient laagdrempelig toegankelijk te zijn. De gemeente zorgt ervoor dat zoveel mogelijk mensen kunnen sporten en bewegen, ook mensen met een kleine beurs. Alle kinderen en jongeren hebben mogelijkheden om aan een sportvereniging deel te nemen.

1.10. Bedrijvigheid

Economische bedrijvigheid is goed voor een stevig fundament onder een sociaal Assen. Werkgelegenheid levert een belangrijke bijdrage aan fijn leven in Assen, kleine ondernemers zijn daarbij heel belangrijk. Als winkelruimtes of kantoorgebouwen leeg staan, bieden we daar laagdrempelig onderdak aan creatieve ondernemers, kunstenaars en startups.

De sociale dienst is ruimhartig in het ondersteunen van zelfstandigen die tijdelijk geen inkomsten genereren. Vanzelfsprekend moet daarbij sprake zijn van een gedegen ondernemersplan en een goed perspectief voor de toekomst.

1.10.1. Innovatie

Assen stimuleert actief lokale plannen en initiatieven rond de opwekking van duurzame energie en het vermijden van CO₂-uitstoot. Innovatie is een belangrijke taak van de lokale overheid. De gemeente gebruikt haar inkoopmacht en inkoopvoorwaarden om innovaties te stimuleren en te ondersteunen op weg naar de nieuwe circulaire economie. De gemeente geeft het goede voorbeeld door zelf circulair en innovatief te zijn.

Innovatie draagt bij aan economie, duurzaamheid en welzijn. Europese fondsen benutten we voor gemeentelijk en regionaal beleid. De gemeente is tussenpersoon voor, en ondersteunt bedrijven bij het binnenhalen van Europese subsidies. In het project "Sensor 2.0" stelt Assen de gegevens, die zij verzamelt, beschikbaar als open data die niet te herleiden zijn tot personen. Zo krijgen burgers en bedrijven de kans om innovatieve toepassingen te ontwikkelen met overheidsdata.

1.10.2. Duurzame bedrijventerreinen

Bedrijfsterreinen worden duurzaam gemaakt of duurzaam ingericht, bijvoorbeeld door toepassing van ledverlichting, zonnepanelen voor gezamenlijke elektriciteitsopwekking, emissie-loze logistiek en gescheiden rioolstelsels. Wij stimuleren elk bedrijf om een bedrijfsvervoersplan te maken voor vrachtvervoer en het woon-werkverkeer van werknemers. GroenLinks wil bedrijven aantrekken die milieuvriendelijk werken en tegelijkertijd de werkgelegenheid in Assen versterken.

Hierbij is ook aandacht voor de uitvoering en handhaving gewenst. Een mooi voorbeeld is de wijze waarop Werkplein Drentse Aa de papieren rompslomp weghaalt bij bedrijven, waardoor de drempel steeds lager wordt.

1.10.3. Sociale Economie

GroenLinks wil dat bij opdrachten en aanbestedingen de gemeente een sociale bijdrage in de vorm van stageplekken, leerwerktrajecten of begeleiding van maatschappelijk kwetsbare groepen realiseert. Als de gemeente taken aanbesteedt, zoals de thuiszorg, let ze in de eerste plaats op kwaliteit en niet alleen op kosten. Ook zaken als duurzaamheid en een goede omgang met personeel (vaste contracten) worden meegenomen in de beslissing.

Met horecaondernemers maakt de gemeente afspraken over veilig uitgaan. Met de belangen van buurtbewoners wordt uiteraard rekening gehouden. Zo wordt duurzame aankleding op terrassen gestimuleerd en zoeken we samen actief naar manieren om vervuiling op straat te voorkomen en het gebruik van plastic materiaal te verminderen.

1.10.4. De binnenstad

De binnenstad heeft prioriteit. Samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en bewoners werkt de gemeente aan een compact centrum. De komende vier jaar worden stappen gemaakt om de leegstand daadwerkelijk te verminderen. Daarbij stimuleert de gemeente waar mogelijk dat er actief vierkante meters winkelvloeroppervlak uit de markt worden genomen. Er komen geen nieuwe vierkante meters winkeloppervlakte bij zonder sanering van een gelijk aantal vierkante meters elders, bij voorkeur door van retail-locaties woningen te maken.

Leegstaande kantoren en winkels vormen kansen voor verdere economische ontwikkeling.

1.11. Armoedebestrijding

Armoedebestrijding is het fundament van een goed en geslaagd sociaal beleid. GroenLinks wil armoede voorkomen. Geldzorgen maken mensen ziek. Pas wanneer schulden en geldzorgen opgelost zijn, kunnen mensen de concentratie opbrengen om te functioneren, te re-integreren en een zorgtraject succesvol te doorlopen.

1.11.1. Kinderen in gezinnen met armoede

Ongeveer een op de twaalf kinderen groeit op in armoede. De kans dat gezinnen ten minste vier jaar achtereen van een laag inkomen moeten rondkomen, is de afgelopen jaren toegenomen en het aantal gezinnen dat langdurig in armoede zal leven neemt door de corona verder toe.

Het risico om in een gezin met geldzorgen op te groeien is groter voor kinderen uit éénoudergezinnen, bijstandsgezinnen, gezinnen met laagopgeleide ouders en kinderen uit migrantengezinnen en vluchtelinggezinnen.

1.11.2. Invloed van armoede op het dagelijks leven van kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren uit (langdurig) arme gezinnen zijn op veel terreinen vaak slechter af dan kinderen uit meer welvarende gezinnen. Er is minder geld voor nieuwe kleren, iedere dag een warme maaltijd, internet, uitstapjes of vakantie. Ook een lidmaatschap van een vereniging, het vieren van een verjaardag of het meedoen aan schoolexcursies zijn niet vanzelfsprekend. Daardoor is het risico op sociale uitsluiting groter.

1.11.3. Welbevinden

Hoe langer een gezin geldgebrek heeft, des te groter is de kans op nadelige gevolgen voor het welbevinden van kinderen. Deze kinderen voelen zich vaker angstig, afhankelijk en ongelukkig. Dit kan fysieke of psychische klachten tot gevolg hebben zoals hoofdpijn, buikpijn of vermoeidheid.

1.12. Zorg en Welzijn

Welzijn omvat alle voorzieningen en activiteiten voor mensen die gericht zijn op meedoen in de samenleving; ontwikkeling, ontplooiing, activering, stimulering en ondersteuning van mensen en het versterken van sociale samenhang en netwerken. Activiteiten moeten vooral zijn gericht op de terreinen recreatie, educatie en het ondersteunen van individuen en groepen in hun directe leef- en woonomgeving. Zorg heeft een doel en iedereen hoort erbij. Wij willen een inclusieve samenleving. Assen zorgt voor maatwerk in de zorg en dat begint bij preventie. Informatie over zorg is voor inwoners gemakkelijk te krijgen. Lichte hulp maar ook zwaardere vormen van ondersteuning zijn dichtbij voorhanden.

1.12.1. Thuiszorg

GroenLinks wil dat er meer aangestuurd wordt op samenwerking binnen de thuiszorg. GroenLinks wil een persoonsgebonden budget bij intensieve zorgvragen en een rechtvaardige eigen financiële bijdrage.

1.12.1.1. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

GroenLinks wil dat het abonnementstarief voor o.a. Huishoudelijke Hulp eerlijker en rechtvaardiger wordt. Wij willen dat de gemeente Assen zich in 2022 door middel van lobby via de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) inzet om het abonnementstarief inkomensafhankelijk te maken. Nu is het zo dat je ongeacht je inkomen maximaal € 19,00 per maand betaald.

Het abonnementstarief is in 2019 ingevoerd om het stappelen van eigen bijdrage(n) te voorkomen. Hierdoor zijn meer mensen gebruik gaan maken van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Als je bijvoorbeeld naar de Huishoudelijke Hulp kijkt (het WMO-product waar het meest gebruik van wordt gemaakt) zie je dat mensen met modaal en hoger inkomen meer gebruik maken van Huishoudelijk Hulp via de WMO, terwijl het gebruik van mensen met een laag inkomen nauwelijks is toegenomen. Deze stelsel fout moet worden aangepakt.

1.12.2. Vrijwilligers en mantelzorgers.

GroenLinks wil dat vrijwilligers en mantelzorgers de status krijgen die ze verdienen, deze mensen leveren een onmisbare bijdrage aan de economie en een gezonde samenleving. GroenLinks wil dat mensen die zich dag in dag inzetten als vrijwilliger of mantelzorger hierin erkend blijven en dat dit nooit gevolgen mag hebben voor bijvoorbeeld een uitkering. Vrijwilligerswerk is ook werk.

1.12.3. Samen voor zorg

Bewoners en cliëntenorganisaties worden actief betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid rond zorg, welzijn en wonen.

1.12.4. Functiebeperkingen

Assen wordt niet alleen 'rolstoel-proof', maar ook toegankelijk voor rollators en mensen die slecht ter been zijn. Daarnaast wil GroenLinks dat Assen goed toegankelijk voor doven, slechtzienden en blinden is en blijft.

De gemeente vergoedt niet alleen scootmobiel maar ook (elektrische) driewiel fietsen.

Assen biedt toegankelijke individuele vervoersmogelijkheden, zoals openbaar vervoer en OV-taxivervoer en maatwerk waar nodig. GroenLinks wil dat de gemeente Assen aansluit bij een centraal systeem voor alle OV-middelen met 1 pas.

1.13. Ongelijkheid

Wij kiezen voor ruimhartige inkomensondersteuning, zodat mensen met een minimuminkomen of werkende armen zich niet uitgesloten voelen en hun kinderen gewoon mee kunnen doen aan educatieve, sportieve en culturele activiteiten. Daarom moeten miniregelingen toegankelijk, zichtbaar en ruimhartig zijn. GroenLinks zet zich in voor het verhogen van het minimumloon.

1.13.1. Bijstand en menselijke maat

Er komt één loket voor alle regelingen.

Mensen worden geholpen bij het aanvragen van allerlei voorzieningen, toelages en regelingen. We gaan actief ervoor zorgen dat alle mensen die dat nodig hebben toegang krijgen tot alle aanwezige regelingen en deze kunnen gebruiken waar nodig.

Wanneer iemand een indicatieaanvraag doet, moet dit niet veel meer zijn dan bij de gemeente aangeven dat je WMO wilt en de reden. De gemeente stuurt dan hulp vanuit een onafhankelijke organisatie aan om jou te helpen jouw WMO-indicatie aan te vragen via een keukentafelgesprek.

De tijd tussen het aanvragen van een indicatie, het keukentafelgesprek en de daadwerkelijke beslissing is momenteel veel te lang. Dit is het gevolg van onderbezetting, als gevolg van bezuiniging. Hoewel het begrijpelijk is dat deze bezuinigingen nodig zijn door een gebrek aan middelen, kost deze vertraging op zichzelf vervolgens ook heel erg veel geld. Medewerkers moeten in staat worden gesteld om de aanvraag binnen een bepaalde tijd te verwerken, bijvoorbeeld door de persoon die het keukentafelgesprek afneemt ook de beoordeling van de aanvraag te laten doen. GroenLinks wil deze totale doorlooptijd terugdringen tot maximaal 6 weken tussen aanvraag en verstrekken van de indicatie. Hiervoor moet dus, naast een efficiëntere werkwijze, ook meer budget beschikbaar worden gesteld.

1.13.2. Vertrouwen

Het uitgangspunt in de bijstand moet vertrouwen zijn in plaats van wantrouwen.

Minder regels en meer vrijheid om bij te verdienen. Assen experimenteert met een basisinkomen.

Een huishouden met meerdere problemen krijgt één verantwoordelijke hulpverlener.

1.13.3. Schuldhulpverlening

Assen helpt mensen met schulden altijd, maar we proberen het ontstaan van schulden nog beter te

voorkomen. Het gemeentelijk beleid ten aanzien van sociale leningen wordt uitgebreid. In Assen mogen mensen niet de dupe worden van te veel bezuinigen boven op elkaar.

1.14. Energiearmoede

Steeds meer mensen kunnen hun energierekening niet betalen. Daarom is het aanpakken van energiearmoede de komende jaren een prioriteit in de strijd tegen armoede.

2. Een Groen Assen

2.1. Gezond en duurzaam Assen

GroenLinks kiest voor een schone stad, waar onze kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien. Samen met lokale energiecoöperaties, groene doe-het-zelvers en iedereen die zich inzet voor een mooie en schone gemeente Assen, gaan we daaraan werken.

2.1.1. Groene wijken

GroenLinks wil groene wijken voor iedereen. Hoe meer groen, hoe gezonder de lucht en hoe minder wateroverlast bij hevige regen.

Met iedere wijk wordt een groenplan gemaakt. Daarin staat hoe we de vergroening vormgeven, met als rode draad: stenen vervangen door groen en participatie van de bewoners.

De ontstening (minder stenen in de woonwijken en tuinen) en vergroening geldt voor de openbare ruimte én de particuliere kavels, waaronder bedrijfsterreinen en scholencomplexen. Plekken met beton en steen worden vergroend. Terreinen die tijdelijk braak liggen worden ingericht met eenvoudig tijdelijk groen. Buurtbewoners die gezamenlijk hun straat/buurt willen vergroenen komen in aanmerking voor ondersteuning en subsidie.

Een groensubsidie wordt gefinancierd door een tegeltax.

Het vervangen van riolering en bestrating vormt een goede aanleiding om ook de straat te vergroenen met een diversiteit aan bomen in grote plantvakken.

2.1.2. Ontwikkeling

Om dieren in de natuur de ruimte te geven, laten we groene gebieden zoveel mogelijk op elkaar aansluiten: er wordt een stedelijke Ecologische Hoofd Structuur ontwikkeld.

Bij het beheer van het gemeentelijke groen staan biodiversiteit en bescherming van dieren en hun leefgebied voorop. GroenLinks wil dat de gemeente Assen een eigen Gedragscode Flora en Fauna ontwikkelt, uitvoert en borgt.

2.1.3. Parels

De groene parels zoals het Asserbos, Lariks en Valkenstijn, maar ook de vele lanen en groene gebieden worden behouden. Wij willen dat deze goed worden beheerd. Het beheer gebeurt door medewerkers en bedrijven die zijn gespecialiseerd in ecologisch beheer. Ook beeldbepalende en monumentale bomen en boomstructuren blijven staan. De groene gebieden en bomen worden beschermd in bestemmingsplannen en het Omgevingsplan.

De aanvraag voor het kappen van bomen wordt verplicht bij bomen met een doorsnede van 20 cm of meer.

2.2. Leefomgeving

Een schone en frisse leefomgeving is beter voor iedereen. Schone lucht, helder water en een gezonde bodem is goed voor mens en dier. GroenLinks zet zich hiervoor in.

We willen dat de gemeente Assen meer investeert in het beperken van klimaatsverandering, wateroverlast en hittestress. De gemeente creëert meer groen- en watervoorzieningen in woonwijken, scholenomgevingen, bedrijventerreinen en de binnenstad. In een groene wijk is het prettiger wonen en voelen mensen zich jonger en gezonder. GroenLinks streeft daarom de komende jaren naar meer natuur en betere groenvoorziening in Assen, terwijl bestaande groene gebieden en parken behouden blijven.

2.2.1. Schone en gezonde Lucht

In het centrum van Assen planten we bomen ter verfraaiing én om de luchtkwaliteit te verbeteren.

Luchtvervuiling is schadelijk voor de gezondheid, daarom willen we dat de gemeente passende maatregelen neemt, zoals het verlagen van de maximumsnelheid, het afsluiten van routes of emissieloos goederentransport.

2.2.2. Rook

Luchtvervuiling en fijnstof door hout-stook in kachels en haarden is een hardnekkig probleem. Mensen met COPD worden hier hard door geraakt. GroenLinks wil dat de gemeente Assen in samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en in Den Haag gaat lobbyen om te komen tot landelijke wetgeving.

GroenLinks wil dat de gemeente Assen een voorlichtingscampagne start over verantwoord stookgedrag, zoals ook besloten in de Motie Houtrook van 2021. Daarnaast moet er een stookverbod komen bij mist en windstil weer en worden roetfilters gestimuleerd.

2.2.3. Onkruid

De gemeente bestrijdt het onkruid op verhardingen en in het openbare groen al op de meest milieuvriendelijke manier. We stimuleren inwoners en bedrijven om onkruid en insecten milieuvriendelijk en zonder bestrijdingsmiddelen te bestrijden.

2.2.4. Stralingsbronnen

GroenLinks wil dat er een helder beleid geformuleerd wordt voor preventie van de invloed en effecten van stralingsbronnen in de stedelijke leefomgeving, zoals voor 5G masten, hoogspanningsleidingen en andere stralingsbronnen. Daar waar mogelijk worden bronnen verwijderd, verplaatst of anderszins verminderd.

2.2.5. Aardgas

GroenLinks wil geen aardgaswinning in en rondom de gemeente Assen. Alle meldingen van schade worden integraal behandeld en de bewijslast ligt bij de gas-winnende partij.

2.3. Overlast

2.3.1. Verkeer

Beperking van geluidsoverlast van het verkeer kan bijvoorbeeld door de aanleg van geluidsarm asfalt, het promoten van stille banden, een snelheidsbeperking en goede doorstroming. Maar ook door plaatsing van geluidsschermen en door een verkeersstructuur die het autogebruik ontmoedigt. Daarnaast is GroenLinks voor het behouden van de maximumsnelheid van 100 km/uur, specifiek op de A28.

Bij het inrichten van de verkeersstructuur gaan we uit van 'omgekeerd ontwerpen'. Hierbij wordt eerst gekeken naar de OV- en fietsontsluiting en daarna pas naar het autoverkeer. Dat zorgt voor kortere reistijden per fiets en OV ten opzichte van de auto.

2.3.2. Evenementen

GroenLinks realiseert zich dat de toenemende geluidsoverlast door steeds meer evenementen, in de binnenstad, op het TT-circuit, bij de Baggelhuizerplas of elders in Assen een belasting kan leggen op inwoners. Assen op de kaart zetten mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid van onze inwoners.

2.3.3. Vuurwerk

GroenLinks wil een algemeen vuurwerkverbod in heel Assen, maar hiervoor is nog landelijk beleid nodig. Daarom wil GroenLinks dat de gemeente Assen vuurwerkvrije zones aanwijst voor ouderen, jongeren en dieren, op die locaties waar dat noodzakelijk of gewenst is. Op Oudejaarsnacht verzorgt de gemeente een oudejaarsshow, dat kan centraal of in de wijken.

2.3.4. Lichthinder

We willen dat de gemeente Assen lichthinder voorkomt. De nachten in Assen worden donkerder. Donkere nachten zijn goed voor het welzijn van mens en natuur. We willen dat de openbare verlichting 's nachts sterker dimt, de verlichting beter richt en gebruik maakt van bewegings-gestuurde verlichting. Bovendien levert dit energiebesparing op. We willen dat de gemeente een Lichtplan ontwikkelt, dan wel aanpast. In dit Lichtplan worden de veiligheid, lichthinder en energieverbruik in balans gebracht.

2.3.5. Gezonde stad

We maken van Assen een gezonde en klimaatvriendelijke stad, waar mensen wandelen, fietsen, sporten, spelen en wonen in het groen. Waar vervuilende diesel- en benzinevoertuigen worden vervangen door klimaatvriendelijke voertuigen.

Om een klimaatvriendelijke en duurzame stad te worden is het noodzakelijk dat wij onze economie transformeren naar een circulaire economie.

2.3.6. Circulaire Economie

Het versnellen van de overgang naar een Circulaire Economie kan Assen niet alleen realiseren, daarom vindt samenwerking plaats met andere gemeenten, overheden, burgers, instellingen en bedrijven.

Als eerste stap naar een circulaire economie streeft Assen ernaar dat in 2025 72% van het huishoudelijk

afval gescheiden wordt ingezameld. Dit gebeurt volgens het principe 'omgekeerd inzamelen'. Inzamelpunten op wijkniveau met scheidingsstraten maken het de bewoners makkelijk. In Marsdijk wordt een proef gestart met zo'n mini-afvalstation.

De gemeente gaat circulair inkopen en ontwikkelt samen met marktpartijen criteria om de circulaire economie verder te ontwikkelen. Bij aanbestedingsopdrachten is niet de aanschafprijs leidend, maar de kwaliteit en duurzaamheid. Van duurzaam inkopen en aanbesteden tot schone stroom en circulaire gebouwen: de gemeente geeft het goede voorbeeld en communiceert dit.

2.3.7. Zwerfafval

GroenLinks wil dat gemeente Assen de strijd aangaat met het zwerfafval en ervoor zorgt dat de inwoners van Assen zichzelf meer verantwoordelijk voelen voor het schoonhouden van de openbare ruimte in de wijk. De gemeente sluit daarnaast contracten af met verenigingen en scholen om tegen een vergoeding hun eigen buurt vrij van zwerfafval te houden.

Assen doet mee aan de "Landelijke Opschoondag" en aan het project "Schoon Belonen".

2.3.8. Nieuwe Wijken

Nieuwe wijken, zoals de nieuwe fase van Kloosterveen, worden circulair en energieneutraal opgezet, met zoveel mogelijk hergebruik van materialen. GroenLinks wil dat de gemeente zich als opdrachtgever inzet om circulair te gaan bouwen en produceren. Naast het circulair bouwen stimuleert de gemeente Assen het biobased bouwen.

2.4. Gemeentelijke Organisatie

De gemeentelijke organisatie beperkt de hoeveelheid afval en vermindert het papierverbruik. Bij de inkoop wordt gelet op overbodig verpakkingsmateriaal. In het gemeentehuis en op de gemeentewerf wordt afval gescheiden ingezameld. We stimuleren het hergebruik van oude spullen in nauwe samenwerking met het kringloopbedrijf of kringloopwinkels.

De gemeente zet in op zelf composteren. De gemeente Assen spreekt zich uit voor de consumptie van biologische, regionale producten en koopt deze producten in. De gemeenteraad en de verschillende gemeentelijke afdelingen vertalen deze steun in hun beleid en handelen hiernaar.

2.4.1. Fairtrade gemeente

De gemeente stimuleert dat in de plaatselijke winkels eerlijke producten worden verkocht en dat de plaatselijke horeca regionaal duurzaam geproduceerde levensmiddelen en Fairtrade producten serveert. De gemeente stimuleert in dit kader ook Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. GroenLinks wil dat de gemeente Assen een Fairtrade gemeente wordt.

2.5. Water

Als gevolg van de klimaatverandering krijgen we steeds vaker te maken met hitte en droogte enerzijds en extreme neerslag en wateroverlast anderzijds. Om ons tegen deze bedreigingen te beschermen, moet onze woonomgeving, net als het stadscentrum en de bedrijventerreinen, klimaatbestendig worden ingericht.

2.5.1. Wateroverlast

Om wateroverlast te beperken komt er daarom meer ruimte voor water. Dit betekent alternatieve, tijdelijke waterbergingslocaties (bassins onder parkeergarages, sportvelden, vijvers in parken, wadi's in bermen) maken om de wateroverlast bij extreem hevige regenbuien te kanaliseren en al dan niet tijdelijk op te slaan.

2.5.2. Regenwater

Regenwater wordt waar mogelijk niet via het riool afgevoerd, maar vastgehouden in de bodem of afgevoerd naar vijvers, waterpleinen of kanalen. Ook kunnen daken van beplanting worden voorzien. Vergroening en ontstening zijn noodzakelijk, dit doen we onder andere door aan te sluiten bij landelijke, regionale of lokale initiatieven.

2.5.3. Participatie

Assen betreft bewoners actief bij het klimaatbestendig maken van de gemeente. Het opnemen van regenwater in de ondergrond voor nieuwbouw wordt verplicht gesteld, in plaats van afvoeren via het riool. Evenals het afkoppelen van regenpijpen, toepassing van ondergrondse waterkratten of regentonnen en het ontsteden van voor- en achtertuinen.

2.5.4. Opvang en afvoer

De komende jaren wordt de riolering vernieuwd. Daarbij wordt het hemelwater apart van het afvalwater ingezameld. De gemeente bevordert het apart afvoeren van toiletwater en huishoudelijk afvalwater.

Bij gescheiden watersystemen kunnen energie en grondstoffen makkelijker worden teruggewonnen en medicijnen makkelijker worden verwijderd.

2.5.5. Waterwingebieden.

We zijn zuinig op onze waterwingebieden en ondernemen daar geen versturende ontwikkelingen. De gemeente vergroot de bereidheid van inwoners om bewust met water om te gaan.

Om water te besparen stimuleert Assen het gebruik van 'grijs water', hemelwater en waterarme toiletten.

2.5.6. Watertappunten en schaduwrijke bomen plaatsen.

Op 28 juli 2021 is op het Koopmansplein een watertappunt geplaatst. We plaatsen op meer plekken watertappunten en schaduwrijke bomen om hittestress te voorkomen, dit doen we in de binnenstad, maar ook in de wijken.

2.6. Mobiliteit

2.6.1. Verkeer en vervoer

Inwoners van Assen zijn mobiel. Hoe meer we dat te voet doen of op de fiets, hoe beter voor onze gezondheid en hoe beter voor het milieu. Minder autokilometers is de eerste winst bij het verminderen van onze CO2 voetafdruk. We willen daarnaast het gebruik van milieuvriendelijke auto's blijven stimuleren.

2.6.2. Elektrisch vervoer

De gemeente zorgt ervoor dat er nog meer faciliteiten voor het opladen van elektrische auto's, maar ook elektrische fietsen komen. De daar gebruikte elektriciteit is uiteraard opgewekt met duurzame bronnen, zoals zon- of windenergie. Assen stimuleert het gebruik van de fiets.

Waar tot nu toe bij de inrichting van de stad de nadruk ligt op de auto, kiest GroenLinks in het vervolg voor de fiets.

Elektrisch vervoer heeft andere behoeften dan traditioneel vervoer, daarom wil GroenLinks dat er onderzoek gedaan wordt naar, of aangesloten wordt bij nieuwe concepten hiervoor. Zoals laadpalen in parkeergarages, laadpleinen, bewonersinitiatieven en andere manieren voor faciliteren bij elektrisch vervoer.

2.6.3. Omgekeerd ontwerpen

Bij nieuwbouw of herstructurering gaan we uit van 'omgekeerd ontwerpen': fietsers en voetgangers zijn leidend en de auto past zich aan. De fiets moet het centrale vervoermiddel in woongebieden en van en naar het centrum worden. Gedeelde ruimte past hier minder goed bij; in het bijzonder fietsers en voetgangers houden we gescheiden. Planmatig en per wijk vindt de komende jaren een transformatie plaats van auto- naar fiets gedomineerde infrastructuur. We denken hierbij aan de Zuidersingel en Oostersingel, de hoek Torenlaan/Collardslaan, onderhoud aan fietspaden en alle oversteekplaatsen van de Europaweg. Bewonersinitiatieven zoals Werkgroep Vaart en Visie zijn een voorbeeld van bewonersparticipatie die wij heel serieus moeten nemen.

2.6.4. Richtlijnen

GroenLinks wil dat CROW-verkeersrichtlijnen voor wegen en fietspaden de minimale basis gaat vormen voor nieuwe wegen en fietspaden. Er worden doorgaande, veilige, vrij liggende en obstakel- en hindernisvrije fietsroutes aangelegd, met goede aansluiting op het NS-station en het OV-knooppunt Marsdijk. Door de aanpassingen te combineren met al geplande onderhoudswerkzaamheden, kunnen de kosten worden beperkt.

2.6.4.1. Voorrang voor de fiets

De fietser krijgt op de fietspaden voorrang op kruisend verkeer. Het fietssnelwegnet wordt uitgebreid, zoals vanuit naburige gemeenten naar het centrum, de grote school- en werklocaties in de stad, naar het NS-station en naar OV-knooppunt Marsdijk. Verkeerslichten worden overal fietsvriendelijk afgesteld, met secondetickers die de wachttijden aangeven.

2.6.5. Meldpunt "Ruim baan voor de fiets"

Er komt een meldpunt 'Ruim baan voor de fiets', waar inwoners suggesties kunnen doen voor verbetering van fietspaden en stallingsmogelijkheden. Assen introduceert een wittefietsenplan met 'fietspakplaatsen' op de hotspots, zoals het NS-station, het Drents Museum, het Koopmansplein en De Nieuwe Kolk. Er zijn altijd voldoende gratis stallingsmogelijkheden voor de fiets, bijvoorbeeld door de gehele begane grond van de Mercurius Garage geschikt te maken voor fietsenstalling. Naast fietsenrekken komen er fietsparkeervakken, die ook handig zijn voor scooters. Ook bedrijven moeten

voldoen aan fietsparkeernormen en werknemers zo goed mogelijk faciliteren om op de fiets naar het werk te komen.

2.6.6. Veilig te voet of op de fiets

Fietsen wordt veiliger in Assen. Binnen de bebouwde kom wordt daarom een maximumfiets snelheid van 30 km/uur de norm. Bij 50 km-wegen liggen vrij liggende fietspaden of aparte fietsstroken. GroenLinks zet zich in om op rotondes binnen de bebouwde kom de fiets voorrang te geven. Rondom scholen wordt het verkeer veiliger. Assen stimuleert ouders en kinderen om 'op voeten en fietsen' naar school te gaan. Voor ouders die hun kinderen met de auto naar school brengen komen er aparte kus- en zwaaiplaatsen.

2.6.7. Senioren

Ook voor senioren in Assen maken we het verkeer veiliger. De gemeente gaat samen met ouderenorganisaties voorlichtingsbijeenkomsten organiseren over verkeersveiligheid. Bijvoorbeeld cursussen over het veilig gebruik van scootmobiel en e-bike.

2.6.8. Aantrekkelijk openbaar vervoer

GroenLinks wil het gebruik en de toegankelijkheid van het openbaar vervoer stimuleren, in het bijzonder voor gehandicapten en ouderen. Mensen voor wie het openbaar vervoer een obstakel is, blijven we een vorm van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer aanbieden. We streven er naar dat elke woning en elke zorg-, woon- of onderwijsvoorziening een bushalte heeft binnen vijfhonderd meter. Ook wil GroenLinks dat alle mogelijkheden van openbaar vervoer zoals bussen, treinen, maar ook fietsen en deelscooters gebruik maken van een gezamenlijk systeem voor zowel betalen als reserveren.

2.6.9. Emissieloze stads- en streekbussen

In 2025 moeten alle bussen emissieloos zijn. Taxi's worden hybride of elektrisch. Voor het stadsvervoer komen er proeven met een bus op afroep: kleine, elektrisch aangedreven busjes die een flexibele route rijden en stoppen voor in- en uitstappen waar reizigers dit willen.

Er komt een proef met gratis openbaar vervoer op vrijdagavond en zaterdag.

2.6.10. Nieuwe wijken

Nieuwe wijken, zoals de uitbreiding van Kloosterveen, worden slim ontworpen. Bijvoorbeeld door te investeren in goede voorzieningen voor lopen, fietsen, deelmobiliteit, openbaar vervoer en een slimme laadinfrastructuur, zodat de privéauto overbodig wordt. Er komt een hoogwaardige OV-ontsluiting.

2.6.11. Zonnedaken voor parkeerterreinen

GroenLinks wil dat er onderzoek gedaan wordt naar het maken van zonnedaken op alle openbare parkeerterreinen in Assen. Een zonnedak is een overkapping van dit terrein door middel van zonnepanelen. Op deze manier wordt er een extra impuls gegeven aan onze duurzame energievoorziening.

2.7. Klimaat en Energiebeleid

2.7.1. Ambitieuw klimaatbeleid

GroenLinks wil een ambitieuw klimaatbeleid: om de opwarming van de aarde te beperken tot anderhalve graad wil GroenLinks bijdragen door in 2030 60% minder CO2 en andere broeikasgassen uit te stoten dan in 1990. In 2040 is Assen Klimaatneutraal. In de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan zullen de opgaven rondom het klimaat en de energievoorziening van de toekomst integraal worden meegenomen.

2.7.2. Landelijke, Regionale en Lokale samenwerking

Om de regionale en de lokale doelstellingen te kunnen realiseren willen wij dat de gemeente Assen, in samenwerking met de G40, de lobby met alle overheden intensificeert, om de energietransitie te bevorderen of te versnellen.

2.7.3. Burgerparticipatie en eerlijke informatie

Wij willen dat de gemeente Assen haar inwoners per wijk betreft bij de best haalbare en betaalbare manier om van het gas af te gaan. Daarbij wordt aangegeven wat er van hen verwacht wordt om de woning geschikt te maken voor het veranderende klimaat, de nieuwe hernieuwbare energiebron en om energiebesparing te realiseren.

2.8. Nieuwbouw

Bijna Energieneutraal Bouwen is per 1 januari 2021 verplicht (BENG). De gemeente maakt daarom alle nieuwbouw energieneutraal. Dit kan bijvoorbeeld door goede isolatie, groene daken, zonnepanelen en warmtepompen. Bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten stelt de gemeente als eis dat deze

niet meer standaard worden aangesloten op het aardgasnet.

2.8.1. Wijkplan

Voor elke wijk stellen we een plan op voor energiebesparing en overschakeling op duurzame energie. Noodzakelijke vervangings- en vernieuwingsoperaties nemen we daarin mee.

De gemeente coördineert de overgang naar een schone energievoorziening, in samenwerking met de netbeheerder, woningcorporaties en energiecoöperaties.

Bij wijksgewijze aanpak is integraal denken en doen belangrijk. Dit betekent aansluiten bij wat er leeft in de wijk: achterstallig onderhoud, mooiere openbare ruimte, waardevaste woningen en investeringen in riolen en straten. De ambitie is om de wijk meteen klimaatbestendig te maken.

2.9. Klimaatkaart

De gemeente maakt voor iedere wijk een klimaatkaart die vrij is te gebruiken door bewoners en bedrijven. Zonder goede informatie is focus van keuzes niet mogelijk. Dit hoeft niet alleen te gebeuren met warmtescans, maar kan ook op basis van eigenschappen zoals ouderdom en onderhoudstoestand in de wijken. Ook de mogelijkheden van warmte/koudeopslag in de ondergrond worden in beeld gebracht.

2.9.1. Verduurzaming

Wij helpen particuliere huiseigenaren met het verduurzamen van hun woning, onder meer door middel van een Energieloket waar persoonlijke en digitale informatie beschikbaar is. Daarnaast kunnen huiseigenaren geïnformeerd worden door het inzetten van energiebesparingsambassadeurs, het organiseren van wijkavonden en subsidieregelingen, zowel individueel als voor bewonerscollectieven en verenigingen van eigenaren.

2.9.2. Aantrekkelijke Energielening

Een aantrekkelijke energielening moet bewoners verleiden om te investeren in duurzame energie.

De maatregelen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit isolerende beglazing, vegetatiedak, zonnepanelen, warmte/koudeopslag of kleine windturbine.

2.10. Aardgasnet

Bij stadsvernieuwing of vernieuwing van het bestaande aardgasnet wordt onderzocht welke alternatieven mogelijk zijn, in samenwerking met belanghebbenden waaronder in ieder geval de bewoners.

2.11. Zonnepanelen

Alle geschikte daken worden groene daken met zonnepanelen. De gemeente geeft het goede voorbeeld. We stimuleren zonnepanelen, groene daken en groene gevels bij woningen en andere gebouwen, bijvoorbeeld bedrijven en scholen. Nieuwe daken zijn altijd geschikt voor zonnepanelen en bestaande daken die niet geschikt zijn, worden zoveel mogelijk geschikt gemaakt en, indien nodig, verstevigd. GroenLinks wil dat onderzocht wordt welke openlucht-parkeerplekken geschikt zijn voor een zonnedak.

2.12. Energieproductie

In Assen worden zonne-akkers aangelegd, bijvoorbeeld op leegstaande bedrijventerreinen, zoals het Messchenveld, Werklandschap Assen-Zuid en Peelerpark.

2.12.1. Windmolens

De gemeente Assen gaat kijken waar windmolens kunnen worden geplaatst. Bijvoorbeeld langs de A28 of bij het vuiloverlaadstation. Er wordt een windmolencoöperatie opgezet, waarbij bewoners eigenaar zijn en dus profiteren van de opbrengsten. Dit stimuleert ook de sociale duurzaamheid.

Er komt een studie naar de grootschalige inzet van aardwarmte. Ook kleinschalige toepassing van warmtepompen wordt gestimuleerd.

2.12.2. Energie coöperatie Duurzaam Assen

GroenLinks wil dat de gemeente Assen de komende jaren actief deel gaat nemen aan energiecoöperaties in en rondom Assen en op den duur duurzame energie afneemt van deze energiecoöperaties.

De gemeente vraagt inwoners om actief mee te denken over manieren om de energiedoelstellingen te halen. De gemeente kan bewustwording en betrokkenheid stimuleren, bijvoorbeeld naar aanleiding van de "Dag van de Duurzaamheid" of "Warme Truiendag". Het doel moet zijn dat al het vastgoed in beheer van de gemeente Assen energieneutraal wordt voor 2030. Duurzame gebouwen worden als

zodanig herkenbaar gemaakt.

2.12.3. Samenwerking

GroenLinks wil dat de gemeente Assen zich inzet om bedrijven en organisaties aan elkaar te koppelen om samen energie te besparen, te verduurzamen en te innoveren. Het koppelen van de koelinstallatie van supermarkten aan warmteopslag onder de grond, of kantoorgebouwen die een installatie delen met een woonwijk. De gemeente gaat samen met winkeliers en horeca inzetten op besparing: deuren dicht, ledverlichting toepassen en terrasverwarming ter discussie stellen.

2.12.4. Voedsel

Naast mobiliteit is de productie van voedsel een grote energieverbruiker. De gemeente Assen stimuleert het energiezuiniger maken van de voedselketen, bijvoorbeeld door het bevorderen van minder vleesconsumptie, maar ook door lokaal in te kopen. Een plantaardig voedingspatroon heeft niet alleen een positieve invloed op je gezondheid, maar ook op het milieu! Plantaardige producten hebben namelijk een lagere impact op het milieu dan dierlijke producten. Maar hoeveel CO2 en water bespaar je nu daadwerkelijk als je kiest voor een (meer) plantaardig voedingspatroon?

2.12.4.1. Eiwitbronnen: dierlijk of plantaardig?

Om gezond en fit te blijven heeft ons lichaam eiwitten nodig.

Dierlijke voedingsmiddelen, waaronder vlees en zuivel, vormen vandaag de dag een belangrijke bron van eiwitten, maar zijn ook zeker niet de enige bronnen waaruit we eiwitten kunnen halen. Zo zijn er ook voldoende plantaardige eiwitbronnen, waaronder peulvruchten en noten. Eiwitten zijn dus onmisbaar in ons voedingspatroon, maar welke keuzes maak je hierin: dierlijk, plantaardig of een combinatie?

2.12.4.2. Grondstoffen: dierlijk vs. plantaardig

Maar waarom is het eten van dierlijke producten minder gunstig voor het milieu? Dat zit hem onder andere in de grondstoffen die nodig zijn voor de productie van dierlijke producten. Dieren hebben namelijk plantaardig voer (en dus ook eiwitten) nodig om verder te groeien of melk te produceren. Eet je vlees, dan eet je indirect ook alle plantaardige voeding die het dier tijdens zijn of haar leven heeft geconsumeerd. Bij plantaardige producten is dit niet het geval.

Gemiddeld gezien heeft een dier (per kilogram vlees), vóór de slacht, 12,9 kilo voer nodig. Een kip eet per kilogram vlees gemiddeld minder dan een koe. Om veevoer te maken is er water, energie en land nodig. Het verbouwen en vervoeren van veevoer zorgt voor uitstoot van broeikasgassen. Daarnaast zit in sommige veevoer soja uit Zuid-Amerika. Voor deze soja worden grote stukken oerwoud omgezet in bouwland, waardoor veel broeikasgassen uit de bodem vrijkomen.

2.13. Hittestress

Uit de hittestress-test blijkt dat in het Havenkwartier, het noordelijk deel van de binnenstad en bedrijventerreinen sprake kan zijn van extra temperatuurstijging in hete periodes. Dit komt met name door de aanwezigheid van veel steen en relatief veel platte daken in combinatie met weinig groen. Wij willen dat de gemeente bij het uitvoeren van de Binnenstadsvisie voorrang geeft aan het ver-groenen van het noordelijk deel van de binnenstad en in samenwerking met de bedrijven op de bedrijventerreinen, de platte daken van de aanwezige bedrijven voorziet van een groen dak in combinatie met zonnepanelen.

2.14. Biodiversiteit

De afname van biodiversiteit is het gevolg van overmatig gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

Dit wordt veroorzaakt door de verstedelijking, infrastructuur, intensieve landgebruik en een toename van de voedselrijkdom door vermesting en stikstofdepositie en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De stand van veel insectensoorten is gedaald en hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor weide- en akkervogels. Maar ook met amfibieën, reptielen, veel plantensoorten en paddenstoelen gaat het slecht.

GroenLinks wil dat er voor de gemeente Assen een totaalvisie komt om de biodiversiteit in kaart te brengen en met grote spoed te verbeteren.

2.15. Dierenwelzijn, landbouw en jacht

Dieren worden vaak, ook door de wetten en regels, beschouwd als dingen. Wij vinden bij GroenLinks dat dieren geen dingen zijn, en we dus zeer zorgvuldig met de dieren om moeten gaan. Daarom vindt GroenLinks een goed dierenwelzijn beleid belangrijk. Huisdieren zijn onderdeel van vele gezinnen in Assen, en daarom vinden wij het ook belangrijk dat er goed voor dieren wordt gezorgd. In Assen is er geen ruimte voor verwaarloosde huisdieren en wij gaan erop toe zien dat het dier altijd centraal staat. Ook zou medische zorg voor huisdieren landelijk geregeld moeten gaan worden zodat geld geen issue meer is voor minima gezinnen om geen zorg te bieden of een dier onnodig te laten inslapen. Wij blijven dit herhaaldelijk onder de aandacht brengen van de landelijke politiek.

Ook wilde dieren binnen onze gemeente hebben onze aandacht. De konijnen, eenden, ganzen, duiven, egeltjes, herten, enz. Hier moeten we verstandig mee omgaan. De ruimtes voor mens en dier worden steeds kleiner, maar dit mag niet betekenen dat mens of dier moet wijken. Daarom zijn we voor een groene stad waar wilde dieren genoeg leefruimte hebben en bescherming van groen. Daar waar er overlast is van dieren kijken we samen met deskundigen naar een diervriendelijke oplossing. Zoals bijvoorbeeld verplaatsen van dierengroepen naar plekken waar deze wel veilig kunnen leven, wij vinden het doden van 'overlast' dieren nooit een oplossing. Voor bestrijding van de eikenprocessierups kiezen wij ervoor dat straten met veel eikenbomen aantrekkelijk worden gemaakt met struiken en nestkasten voor de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups. Het gebruik van gif en plakstrips rond bomen is geen oplossing. Het doodt veel natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups, vergiftigt de omgeving en veroorzaakt onnodig dierenleed.

We moeten ook verstandig met dieren omgaan, dit betekent ook dat dieren er niet zijn voor entertainment en vermaak van mensen. Dit vinden wij onacceptabel. Wel is er ruimte voor educatie, zoals kinderboerderijen en dierenopvangcentra waar inwoners van Assen iets kunnen leren over dieren. Natuurlijk vinden we dat hier altijd gelet moet worden op de dierenwelzijnseisen en nemen we geen genoegen met de minimale wettelijke standaard voor de betreffende diersoort.

Dieren in het wild moeten de ruimte krijgen, daar waar nodig bijgestuurd worden door beheer. Dit beheer houdt niet in dat er gejaagd mag worden binnen de gemeente. GroenLinks staat voor diervriendelijke oplossingen zoals verplaatsen en elders huisvesten waar dieren de ruimte krijgen.

Ondanks dat er geen dierproeven worden gedaan binnen de gemeente Assen willen we dit graag zo houden. Er is dus geen ruimte voor industrie die direct verbonden is met dierproeven zoals dierproefcentra en fokkerijen. Het dierproeven beleid van Nederland is al jaren gericht op vermindering en verwijderen, nieuwe locaties dragen hier niet aan bij, en zeker niet in Assen.

2.16. Stadslandbouw

We promoten stadslandbouw en het aanleggen van gezamenlijke moestuinen. Voedselproductie moet weer dichterbij de inwoners komen.

2.16.1. Innovatie

GroenLinks wil dat de gemeente Assen duurzame innovatie bevordert op het platteland, zoals biologische landbouw, energieleverende kassen en regionale afzetcoöperaties. We maken het mogelijk voor boeren om hun inkomen te verdienen met de bescherming en ontwikkeling van natuur, recreatie, dienstverlening en de opwekking van duurzame energie. Wij streven naar een meer duurzame Asser landbouw. Daaronder verstaan we een landbouw waarbij de economische duurzaamheid wordt gecombineerd met een schonere en ecologisch beter functionerende omgeving en met begrip en waardering vanuit de samenleving.

2.16.2. Inkoop

De gemeente geeft het goede voorbeeld door alleen biologische en dierproefvrije producten te kopen. In de catering van de gehele gemeentelijke organisatie vinden we een ruim assortiment aan vegetarische producten en daarnaast alleen biologische producten.

2.16.3. Bescherming

De gemeente neemt maatregelen om dieren, en specifiek bijen, in het verkeer te beschermen. We leggen bijenlinten aan en stimuleren de plaatsing van bijenkorven en bij-vriendelijk imkeren.

2.16.4. Vuurwerk

Vuurwerk heeft grote impact op het welzijn van dieren. GroenLinks is voor een algeheel vuurwerkverbod. En in het uitblijven van een algeheel vuurwerkverbod, wil GroenLinks dat er vuurwerkvrije zones worden aangewezen voor dieren.

2.16.5. Veehouderij

GroenLinks wil dat de gemeente Assen geen ruimte geeft aan intensieve veehouderij.

2.16.6. Lelieteel

Lelieteel en andere vormen van bollenteel willen wij niet toestaan.

2.16.7. Gewas- en insectenbestrijdingsmiddelen

De gemeente beperkt en ontmoedigt het gebruik van gewas- en insectenbestrijdingsmiddelen.

GroenLinks wil ruime bestrijdingsmiddelen- en gentech-vrije zones bij natuurgebieden, drinkwaterwingebieden en rondom biologisch agrarische bedrijven.

2.16.8. Jacht

GroenLinks wil jagen in het algemeen uitbannen en plezierjacht in het bijzonder verbieden op haar gemeentegronden.

De verduurzaming van Assen zal veel energie vragen. Van bewoners, ondernemers en de gemeente. Hoe beter de communicatie hierover, hoe groter het draagvlak. Van 'bekend met' moeten we naar 'gewild'. GroenLinks ziet hierbij bijvoorbeeld een rol weggelegd voor het Duurzaamheidscentrum, dat dient als vraagbaak en adviseur, als informatieverstrekker en bewust-maker. Daarnaast willen wij één loket voor alle duurzaamheidszaken en vraagstukken.

3. Een Eerlijk Assen

3.1. Assen

GroenLinks staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan er respectvol met elkaar om. Ook al is iemand anders dan jij: we geven elkaar een kans. Altijd. In Assen wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Als we als stad willen groeien, moeten we ons állemaal in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven. Daarnaast is Assen goed bereikbaar en toegankelijk voor alle Assenaren.

3.2. Discriminatie

Assen is voor iedereen een gastvrije gemeente. Hier geldt artikel 1 van de Grondwet:

'Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of welke grond dan ook, is niet toegestaan.'

GroenLinks wil tegen discriminatie hard optreden. We doen dit op alle vlakken van discriminatie. Assen stelt een roze agenda op, waarin voornemens, plannen en actiepunten met betrekking tot de emancipatie van LHBTI's worden opgenomen en getoetst. De samenleving verandert, het is de vrije keuze van iedereen om zelf te beslissen als welk geslacht je door het leven wil. De gemeente ondersteunt daarnaast de emancipatie binnen culturele en religieuze groepen. In Assen is ruimte voor elke religie, we zijn tegen elke vorm van repressie of onverdraagzaamheid. Etnisch profileren mag nooit gebruikt worden binnen de gemeente Assen.

3.3. Bevorderen LHBTI Acceptatie

Het bevorderen van de sociale acceptatie van LHBTI's is (ook) een taak van de gemeente. GroenLinks wil aan 'regenbooggemeente' invulling geven met een specifiek op de gemeente Assen gericht LHBTI-beleid, een budget en concrete acties. De gemeente draagt daarom bij aan de zichtbaarheid van LHBTI's, bijvoorbeeld door het hijsen van de regenboogvlag en wethouders spreken zich waar dat relevant is uit voor LHBTI-acceptatie.

De gemeente Assen zet zich in voor een klimaat waar LHBTI's zich veilig en geaccepteerd voelen. In het bijzonder kwetsbare groepen zoals jongeren, ouderen en biculturele LHBTI's. De gemeente zet zich in voor LHBTI-acceptatie op scholen en bij het organiseren van activiteiten voor LHBTI jongeren.

(Ouderen) zorginstellingen worden door de gemeente gestimuleerd in het leveren van LHBTI-vriendelijke zorg en het Roze Loper keurmerk ondersteunt (LHBTI-) organisaties bij het organiseren van activiteiten voor 'roze' ouderen, om te voorkomen dat die in een sociaal isolement raken.

De gemeente geeft het goede voorbeeld als het gaat om diversiteit en acceptatie binnen de eigen organisatie. De gemeente biedt transgender werknemers de mogelijkheid van een transitieverlof en in gemeentelijke voorzieningen zijn genderinclusieve toiletten aanwezig, die door eenieder, ongeacht genderidentiteit of -expressie, mogen worden gebruikt.

3.4. Toegankelijkheid en Inclusie

GroenLinks wil dat de gemeente Assen zich inspant om de lessen vanuit de VNG competitie over toegankelijkheid omarmt. Deze lessen gaan onder andere in op toegankelijkheid voor mensen met een beperking, niet alleen in de openbare ruimte, maar ook digitaal. Ook de aanbevelingen van het VN Rapport kunnen hierbij als leidraad dienen.

- Inclusief onderwijs
- Digitale Toegankelijkheid
- Wonen
- Cultuur/ Vrije tijd
- Sport
- Werk en Werkgelegenheid
- Gezondheid en Welzijn
- Fysieke Toegankelijkheid

3.5. Emancipatie en diversiteit

De gemeente vergaart actief kennis op het gebied van emancipatie en diversiteit; dit onderwerp wordt jaarlijks meegenomen in een thematisch onderzoek. Hierdoor worden signalen jaarlijks integraal beoordeeld.

3.5.1. Preventie

De gemeente neemt met werkgevers samen maatregelen om discriminatie tijdens werkzaamheden te voorkomen. Voorlichting tijdens werkzaamheden en andere initiatieven worden gesteund en waar nodig in samenwerking ontwikkeld. GroenLinks ziet hiervoor ook een kans voor het onderwijs, daar kunnen problemen voor later worden voorkomen.

3.6. Initiatieven

We ondersteunen mensen met goede initiatieven voor hun buurt of groep die bijdragen aan een actieve, open, solidaire samenleving.

3.7. Straatkunst

Assen stelt een stadscurator aan die straatkunst in de hele gemeente bevordert. Graffiti die verrijkt, wordt beschermd. Graffiti die kwetsend is, wordt verwijderd.

3.8. Gastvrije gemeente

Een open Assen betekent ook een gastvrij Assen. We bieden mensen, die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking, een veilige haven. Tijdens hun procedure zijn vluchtelingen onderdeel van onze gemeente. Dat vraagt inzet van henzelf, maar ook van ons als lokale samenleving. We gaan in overleg met het COA om de mensen in het AZC actief onderdeel te maken van de samenleving.

3.8.1. Samenwerking

Wij werken alleen samen met organisaties die bijdragen aan een actieve, open en solidaire samenleving. We willen regulier overleg met alle religieuze en levensbeschouwelijke organisaties in onze gemeente.

3.8.2. Vluchtelingen / Asielzoeker / Statushouders

GroenLinks wil burgers actief betrekken bij de vestiging van vluchtelingen / asielzoekers / statushouders. Tegen racisme en discriminatie van migranten stellen we harde grenzen. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons allemaal thuis kunnen voelen. Ook onze gemeente denkt en doet mee aan de opvang van vluchtelingen / asielzoekers / statushouders, die we bij voorkeur in kleinschalige voorzieningen opvangen. Dit bevordert de integratie in de Nederlandse samenleving. De gemeente werkt actief aan het draagvlak voor opvang onder inwoners, door hen goed te informeren en door met hen te overleggen. We zien hier ook een mooie rol voor de belangenorganisaties die zich richten op de ondersteuning van vluchtelingen / asielzoekers / statushouders en zijn voorstander van verregaande samenwerking tussen de organisaties onderling en in samenspraak met de gemeente.

3.8.3. Werk en Taal

Vluchtelingen / asielzoekers / statushouders beginnen direct na aankomst in Assen met een taalcursus en in overleg met het COA mogelijk ook met (vrijwilligers-)werk om zo hun integratie te versnellen. GroenLinks zet zich in voor het verlagen van de kosten van de cursus, het begeleiden naar de juiste cursus en een geslaagd examen.

3.8.4. Integratie

Als een vluchteling / asielzoeker / statushouder een verblijfsvergunning krijgt helpt de gemeente hen zo snel mogelijk aan woonruimte en krijgen zij integratiebegeleiding. Uitgewezen asielzoekers in nood krijgen van de gemeente ondersteuning en tijdelijke opvang.

3.9. Hostile Architecture

In Assen is nog niet veel sprake van vijandig stadsontwerp, of stadsontwerp dat vooral is ontworpen om voor jongeren, arme mensen en daklozen de toegang tot de openbare ruimte te verstoren. Dit soort mensonterende praktijken hebben geen plaats in Assen. GroenLinks wil dus een vuist maken tegen het verder uitbreiden van dit soort ontwerp praktijken in onze gemeente.

3.10. Internationaal

De wereld stopt niet bij de gemeentegrens. Wij dragen ons steentje bij aan een eerlijke en duurzame wereld. Denk mondiaal, handel lokaal: dat willen we in Assen handen en voeten geven.

3.10.1. Global Goals

GroenLinks wil dat de gemeente Assen op lokale wijze bijdraagt aan de wereldbrede duurzaamheidsdoelstellingen "Sustainable Development Goals" (SDG; de opvolgers van de Millenniumdoelen). SDG is een toekomstagenda die is ontwikkeld door alle leden van de Verenigde Naties en omvat 17 hoofddoelen die zijn uitgewerkt tot 167 subdoelen. Deze raken aan de kerntaken van de gemeente, zoals afvalbeheer, duurzame productie en consumptie, bescherming en bevordering van een duurzaam gebruik van de ecosystemen, huisvesting, terugdringen van ongelijkheid, werkgelegenheid en participatief bestuur.

3.10.2. Fairtrade

Wij willen dat de gemeente Assen een Fairtrade Gemeente wordt. Zo zetten we nog meer concrete stappen richting een duurzaam Assen.

3.11. Mensenhandel

Naast drugshandel is mensenhandel wereldwijd gezien in rangorde het tweede probleem. GroenLinks vindt dat op lokaal niveau hier oog voor moet zijn. Dat betekent eerlijke huisvesting, kwalitatief goede opvang en toepassing van goede methodieken om slachtoffers te beschermen. Maar ook preventiebeleid zodat er geen nieuwe slachtoffers ontstaan. Daar is een open oog voor signalen uit de samenleving voor nodig. Hiervoor is nauwe samenwerking van de gemeente met politie en justitie onontbeerlijk.

3.12. Culturele Stad

Wij zijn trots op ons lokaal cultureel erfgoed en zorgen daar goed voor. Bij een open Assen hoort ook een bruisend cultureel aanbod. Kunst stelt vragen bij wat we dachten zeker te weten. Kunst verbeeldt werelden die er niet zijn. Kunst verbindt.

3.12.1. Kunst

Kunst verrijkt ons leven en geeft glans aan ons bestaan. Maar kunst kan ook bijdragen aan ontspanning, ontmoeting en zelfontplooiing, bijvoorbeeld als mensen zingen in een koor, schilderles nemen of dansen in een groep. GroenLinks vindt het daarom belangrijk dat alle kinderen al van jongs af aan toegang hebben tot cultuur, onafhankelijk van het inkomen van hun ouders.

3.12.2. Regio

GroenLinks wil het lokale en regionale potentieel van kunstenaars en creatieve inwoners optimaal benutten om Assen bruisender en levendiger te maken. Met een divers aanbod van hoge kwaliteit en voor iedereen.

Samen met bewoners kiezen we voor meer kunst in de openbare ruimte. De gemeente stimuleert via het onderwijs om jongeren enthousiast te maken voor kunst en cultuur, door het bevorderen van actieve kunstbeoefening en door een goede afstemming met kunsteducatie.

3.12.3. Stimuleren

SMAHK en Podium Zuidhaege stimuleren en maken cultuur. Het zijn voorzieningen voor wie een laagdrempelige en goed toegankelijke huisvesting belangrijk is. GroenLinks wil dat de gemeente Assen zich blijft inzetten voor passende huisvesting voor deze, maar ook andere, culturele instellingen en voorzieningen.

3.12.4. Zichtbaarheid

Informatieborden bij kunst en monumenten helpen deze meer zichtbaar te zijn. Denk bijvoorbeeld aan het Joods monument, de motorrijder en de struikelstenen in de stad. De historische verenigingen worden hierbij actief betrokken.

3.12.5. Cultuur is voor iedereen

Cultuur is voor iedereen: Assen participeert in het Jeugdcultuurfonds dat kinderen uit armere gezinnen in staat stelt om bijvoorbeeld dans-, theater- of muzieklessen te nemen. Hierdoor worden kunst en cultuur bereikbaar voor iedereen.

3.12.6. Cultuur in wijken

In de wijken komen bibliotheekvoorzieningen, waarmee er een laagdrempelige toegang ontstaat voor ouderen en kleine kinderen. In combinatie met een Taalhuis zorgt dit voor een betere toegang tot taal. Buurtcentra zijn de centrale ontmoetingsplekken in de wijk, van waaruit wijkbewoners kunnen werken aan gezamenlijke initiatieven om de wijk duurzaam leuk en leefbaar te maken.

3.13. Samen werken aan veiligheid

Onveiligheid en intolerantie verkleinen de ruimte voor verschillen in een samenleving. Om de veiligheid op straat te waarborgen moet de politie zichtbaar en daadkrachtig optreden tegen overlast en criminaliteit. Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving of dat ze worden weggepest of mishandeld.

3.13.1. Wijken en buurten

Samen met de politie moet de gemeente werken aan veilige buurten en ingrijpen daar waar het misgaat. Maar het voorkómen van criminaliteit is nog beter. We zetten in het bijzonder in op het voorkomen van problemen als gevolg van radicalisering en polarisatie. We zijn trots op onze open en vrije samenleving: die waarden moeten we beschermen.

3.13.2. Inbraakpreventie

In het kader van inbraakpreventie zetten we er op in dat alle woningen voldoen aan het politiekeurmerk "Veilig Wonen". Daarnaast wordt ook de brandweer actief betrokken bij de integrale aanpak van veiligheid in wijken en we verhogen de brandmelderdichtheid verder.

3.13.3. Buurtbemiddeling en speciale aandacht voor jongeren.

Om conflicten te voorkomen kan, bij kleine problemen en conflicten tussen buurtgenoten, een beroep gedaan worden op een buurtbemiddelaar. GroenLinks wil speciale aandacht voor jongeren. Het uitgangspunt moet zijn dat waar jongeren betrokken zijn bij een conflict, ze ook worden betrokken bij de oplossing.

3.13.4. Optreden

Adequaat optreden is soms ook nodig, maar alleen als er echt geen andere opties meer over zijn. Preventief fouilleren, gebiedsontzeggingen en samscholingsverboden worden alleen toegepast in situaties waarin niets anders helpt en alleen onder strenge voorwaarden. Soms kan het nodig zijn om toezicht te houden met behulp van zulke controversiële middelen. Voor de veiligheid van bewoners of hulpinstanties zoals politie, brandweer en ambulancepersoneel doen we dat ook. We realiseren ons dat zulke maatregelen mensen beperken in hun grondrecht om te gaan en staan waar ze willen, zonder bemoeienis van de overheid. Die vrijheid beperken we echt alleen in het uiterste geval.

3.13.5. Alcoholmisbruik en legalisering van softdrugs

Om alcoholmisbruik onder jongeren tegen te gaan, stelt de gemeente samen met opvoeders een actieplan op. Er wordt streng toegezien op handhaving van de leeftijdsgrens voor verkoop van alcohol en andere legale drugs aan minderjarigen. GroenLinks is vóór legalisering van softdrugs. Assen draagt bij aan de beweging voor legalisering en loopt in haar gemeentelijk beleid waar mogelijk voorop met (de)regulering. Uitgangspunt hierbij is dat de keten zo sterk is als de zwakste schakel.

3.13.6. Huiselijk geweld

We gaan alles doen om huiselijk geweld aan te pakken en te voorkomen. We zorgen voor een goede samenwerking van hulpdiensten, zodat signalering, aanpak en hulpverlening bij huiselijk geweld zo snel en effectief mogelijk is.

3.14. Burgerlijke vrijheden behouden

Assenaren moeten erop kunnen vertrouwen dat zij zo min mogelijk door de overheid in hun privacy worden geschonden. Het gebruik van data binnen de gemeente Assen vindt plaats onder toezicht van de Gegevensfunctionaris en wordt jaarlijks getoetst aan de AVG richtlijnen.

3.14.1. Data

In het kader van welzijnsbeleid en gezondheidszorg komen er veel gegevens binnen bij de gemeente. Daarom is terughoudendheid bij gebruik van deze zeer persoonlijke gegevens ook noodzakelijk. Burgerlijke vrijheden vragen om goed opgeleide toezichthouders en controleurs, op straat en in het kader van controles in het sociaal domein.

3.14.2. Data profilering

Data gebruik binnen de gemeente Assen mag nooit op basis van profilering op welke grond dan ook plaatsvinden.

3.14.3. Modernisatie gegevenshuishouding

GroenLinks vindt het van het grootste belang dat daar waar gewerkt wordt met de gegevens van onze burgers, bedrijven en instellingen, deze veilig en vertrouwd bewaard worden. Investerings in de IT-voorzieningen van de gemeente Assen zijn onontbeerlijk.

3.15. Burger Participatie

In Assen wonen vrije, autonome en mondige burgers. GroenLinks wil dat burgers meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeente naar hen luistert. Samen zoeken we naar nieuwe manieren van discussie en samen zoeken we naar oplossingen voor problemen in de gemeente Assen.

3.15.1. Iedereen wordt gehoord

Iedereen wordt gehoord: mondige burgers die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten watminder vanzelfsprekend is. Naast de bekende wijkschouw komt er ook een kinderschouw waarbij, door samen met kinderen door de wijk te gaan, samen wordt gezocht naar aandachtspunten en verbeteringen.

3.16. Seksuele Voorlichting

GroenLinks wil dat met behulp van consultatie met jongeren, onveilige plekken in de gemeente worden geïdentificeerd en passende oplossingen worden gevonden. GroenLinks wil dat in de gemeente Assen de "Ben je oké?" campagne wordt geïntroduceerd, om seksuele intimidatie op straat en in het uitgaansleven te voorkomen en te verminderen. Preventie-interventies in de jeugdzorg helpen om jongeren die het risico lopen dader of slachtoffer te worden van seksueel grensoverschrijdend gedrag, te helpen. GroenLinks wil het programma "Nu Niet Zwanger" (NNZ), waardoor vrouwen in kwetsbare posities toegang hebben tot gratis anticonceptie en counseling, introduceren. Sekswerkers moeten gelijk worden behandeld net als alle andere mensen met legaal werk in Nederland. Sekswerkers moeten hun beroep onder veilige en vrije omstandigheden kunnen uitvoeren. De gemeente Assen waarborgt de privacy van sekswerkers en de gelijke toegang tot en behandeling door politie, zorg en dienstverleners. Sleutelpersonen die gekoppeld zijn aan maatschappelijke organisaties in de gemeente worden ingezet om aan jongeren en hun ouders voorlichting te geven over seksueel geweld.

3.17. Gemeentelijke organisatie

GroenLinks heeft veel idealen en ambities. Die zien we ook graag terug in de gemeentelijke organisatie.

3.17.1. Openbaar Subsidieregister

Er komt een openbaar subsidieregister, zodat iedereen kan zien wie subsidie van de gemeente ontvangt. Hierbij moeten ook 'verborgen subsidies' worden vermeld, bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden die voor een bepaalde sportclub worden verricht.

Daarnaast biedt een openbaar subsidieregister inzicht in de subsidies die de gemeente Assen aanbiedt. Dit kan mensen inspireren om met hun idee aan te slag te gaan.

3.17.2. Goede voorbeeld

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld en stimuleert het gebruik van de fiets, het openbaar vervoer, lopen en zero-emissie. De gemeente Assen maakt een plan om zo snel mogelijk van vervuilende dieselveertuigen af te stappen en volledig over te gaan op zero-emissie voertuigen.

3.17.3. Ondersteuning

De gemeenteraad krijgt voldoende ondersteuning om al haar taken naar behoren te kunnen uitoefenen: zowel met betrekking tot de koers van het beleid als de controle op de uitvoering daarvan. Zeker nu de druk op de organisatie hoog is, moet de gemeente in het belang van de bewoners zorgen voor tevreden ambtenaren. Met voldoende collega's en steun om hun werk met kwaliteit te blijven uitvoeren. Het liefst met ambtenaren met een vast contract en waar dat effectiever is met behulp van externe adviseurs. Wij zijn echter tegen draaideurconstructies.

3.17.4. Samenwerken

Ten slotte is het belangrijk om ook samen te werken met andere gemeenten. De menselijke maat is daarin altijd ons eerste uitgangspunt: de gemeente moet zo dicht mogelijk bij haar burgers staan.

Colofon:

PROGRAMMA COMMISSIE:

S. Bakker
R. de Groot
W. Kuiper
B. Verhaaf

CONTACTGEGEVENS:

S. Bakker
Raadslid GroenLinks Assen 2018-2022
Lijsttrekker GroenLinks Assen 2022-2026
s.bakker@assen.nl